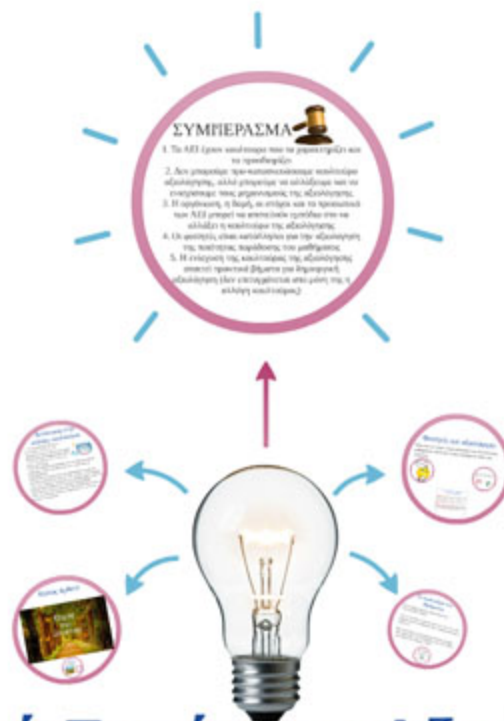

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΕΙ ΗΠΕΙΡΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΡΟΦΙΛΑΞΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ

Πρακτικά Ζητήματα Αξιολόγησης: Εμπόδια & Ευκαιρίες

Δρ. Στέφανος Μαντζούκας

Καλώς ήρθατε

Κουλτούρα

Η κουλτούρα αποτελεί ταυτόχρονα εμπόδιο για την εφαρμογή της αξιολόγησης και ευκαιρία για να επιτευχθεί μέσω της αξιολόγησης αλλαγή της κουλτούρας

Κουλτούρα = culture (αγγλικά) = cultura (Ιτατικά) = καλλιέργεια

Ο όρος κουλτούρα ενέχει την καλλιέργεια και έχει χρησιμοποιηθεί ως μεταφορά για να περιγραφούν διαδικασίες, κατασκευές όπως η ανάπτυξη και η μετάδοση σύνθετων πρακτικών και συσχετισμένων γνώσεων και συμπεριφορών.

Η ιδέα ότι η αποτελεσματικότητα ενός οργανισμού ή ιδρύματος μπορεί να ποσοδηθεί ως απόρροια της κουλτούρας του οργανισμού ή ιδρύματος εντάσσεται αρχικά στις Ηνωμένες Πολιτείες.

Scott et al., (2003)

Κουλτούρα = culture (αγγλικά) = cultura
(λατινικά) = καλλιέργεια

Ο όρος κουλτούρα ενέχει την καλλιέργεια και έχει χρησιμοποιηθεί ως μεταφορά για να περιγραφούν διαδικασίες κοινωνικοποίησης όπως η ανάπτυξη και η μετάδοση σύνθετων πρακτικών και συσσωρευμένης γνώσης και συμπεριφορών.

Η ιδέα ότι η αποτελεσματικότητα ενός οργανισμού ή ιδρύματος μπορεί να ποικίλη ως απόρροια της κουλτούρας του οργανισμού ή ιδρύματος εντοπίζεται αρχικά στις Hawthorne μελέτες

Scott et al., (2003)

Η κουλτούρα του Ιδρύματος

Η κουλτούρα έχει προσεγγιστεί με δυο διαφορετικές οπτικές:

A) η κουλτούρα ως χαρακτηριστικό, δηλ. κάτι που ο οργανισμός ή το ίδρυμα “έχει”, όπως στρατηγική, δομή κλπ.

B) η κουλτούρα ως προσδιοριστική της ύπαρξης του οργανισμού ή του ιδρύματος, δηλ. αυτό που ο οργανισμός ή το ίδρυμα “είναι”

Η διάκριση αναφορικά με το αν είναι η κουλτούρα είναι “χαρακτηριστικό” ή “προσδιοριστικός παράγοντας” του ιδρύματος έχει επίδραση στο πως μπορεί να επηρεαστεί ή να αλλάξει η κουλτούρα ενός ιδρύματος

Αν η κουλτούρα είναι **χαρακτηριστικό** του ιδρύματος, τότε αντιμετωπίζεται ως ανεξάρτητη μεταβλητή και με τεχνικές δράσεις μπορεί να χειριστεί, μεταχειριστεί και μεταποιηθεί

Αν η κουλτούρα είναι **προσδιοριστικός παράγοντας** του ιδρύματος, τότε η κουλτούρα γίνεται συνώνυμη του ιδρύματος και μέσω της κουλτούρας αποδίδεται νόημα στο ίδρυμα. Σε αυτή την περίπτωση η σχεδιασμένη, συνειδητή και εσκεμμένη αλλαγή της κουλτούρας είναι πολύ δύσκολή

Η μέση οδό μεταξύ των δυο θέσεων είναι συνήθως αυτό που ορίζεται ως κουλτούρα στα περισσότερα ιδρύματα δηλ. η κουλτούρα είναι ταυτόχρονα χαρακτηριστικό του ιδρύματος και προσδιοριστικό του ιδρύματος. Άρα, δεν μπορούμε α ρίσιγί να ελέγξουμε την κουλτούρα, ωστόσο μπορούμε να την περιγράψουμε, να αξιολογήσουμε τη λειτουργικότητα της και να επιτύχουμε αλλαγές για την επίτευξη των στόχων του ιδρύματος

Αντίσταση στην αλλάγη κουλτούρας

1. Τα περισσότερα ΑΕΙ έχουν ανεπαρκώς ορισμένους και ομοφώνους συμφωνημένους στόχους. Αυτό δημιουργεί σύγχυση και μικρές εστίες εξουσίας και κατ'επέκταση μικρο-κουλτούρες

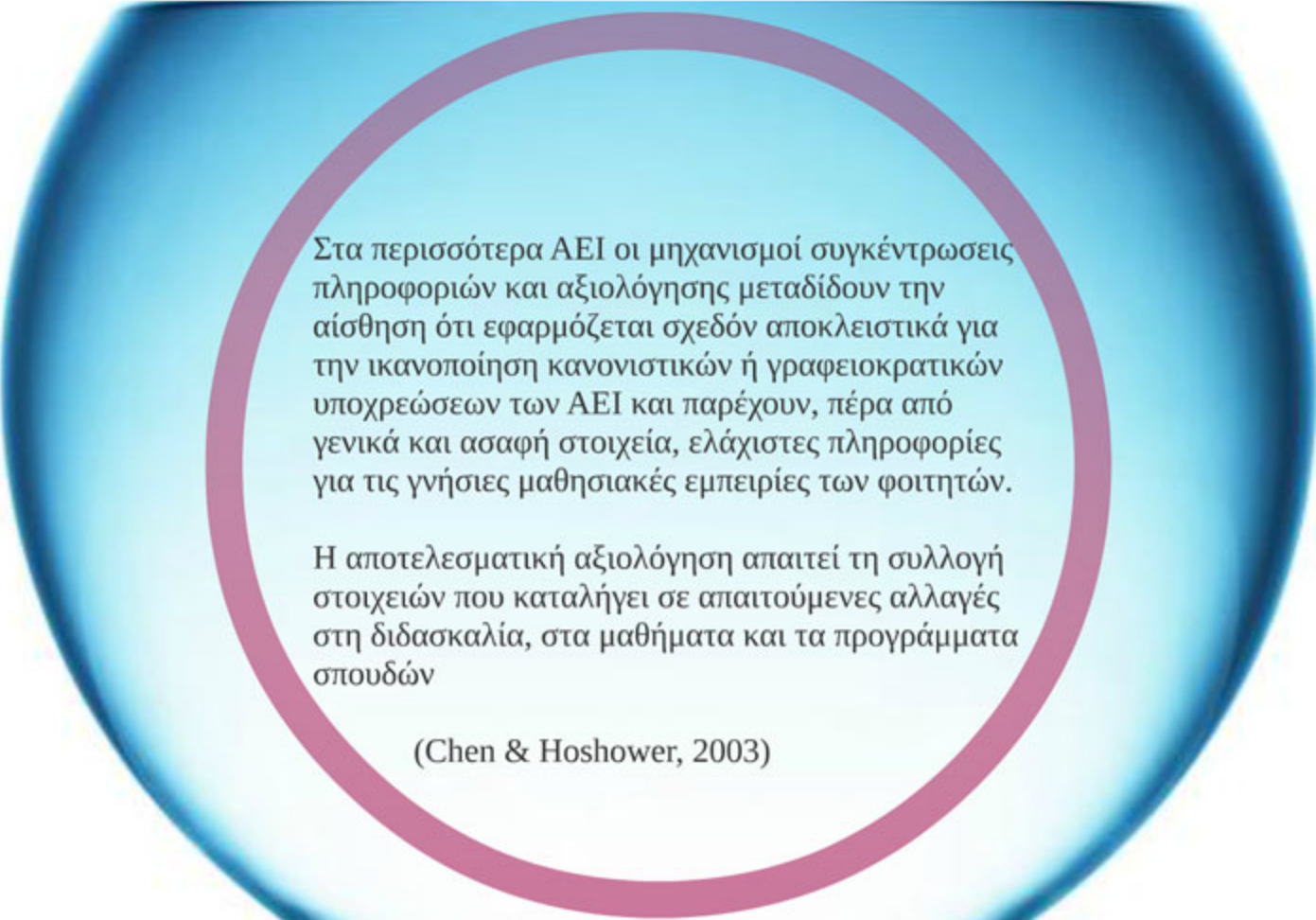
2. Τα ΑΕΙ απαρτίζονται συνήθως από εκπληκτικά ευφυείς ανθρώπους και δυνατές (ή ακόμα και πεισματάρικες) προσωπικότητες

3. Η έννοια της προστασίας της ακαδημαϊκής ελευθερίας, που δίχως αυτή δεν νοούνται τα ΑΕΙ, ωστόσο η αξιολόγηση ενέχει ως ένα βαθμό περιορισμό της ακαδημαϊκής ελευθερίας

4. Η απουσία χρήσιμων και εγκαίρων πληροφοριών αναφορικά με τη λειτουργία και αποτελεσματικότητα του ΑΕΙ, και η απουσία επαρκών μηχανισμών για συλλογή τέτοιων πληροφοριών

Στα περισσότερα ΑΕΙ οι μηχανισμοί συγκέντρωσης πληροφοριών και αξιολόγησης μεταδίδουν την αίσθηση ότι εφαρμόζεται σχεδόν αποκλειστικά για την ικανοποίηση κανονιστικών ή γραφειοκρατικών υποχρεώσεων των ΑΕΙ και παρέχουν, πέρα από γενικά και ασαφή στοιχεία, ελάχιστες πληροφορίες για τις γνώσεις μαθησιακές εμπειρίες των φοιτητών.

Η αποτελεσματική αξιολόγηση απαιτεί τη συλλογή στοιχείων που καταλήγει σε απαιτούμενες αλλαγές στη διδασκαλία, στα μαθήματα και τα προγράμματα σπουδών

(Chen & Hoshower, 2003)

Φοιτητές και αξιολόγηση

Μια από τις πηγές πληροφόρησης και αξιολόγησης μαθημάτων είναι αυτή που προέρχεται από τους φοιτητές.

Η απάντηση αν οι φοιτητές είναι κατάλληλοι για να αξιολογήσουν είναι:

Πρακτικά βήματα για ενθάρρυνση συμμετοχής φοιτητών

Οι γράμμοι αξιολόγησης: οι συνθήκες είναι φυσικά οι αξιολογητές είναι άτομα του εξωτερικού, αλλά κατά βάση του αλλοδαπού ή οι φοιτητές, που κρίνουν την αξιολόγηση του μαθήματος (ήτοι... ποσοστό αξιολογητών και στα γράμμοι για αξιολόγηση).

Εργαστήριο και εκπαιδευτικοί: προσέχετε προσοχή και να είναι ενήμεροι της αξιολόγησης και να έχουν κάποια σχέση της βελτίωσης.

Αποκλιμάκωση για τον αξιολογητή: να γίνεται βήματα για να είναι ενημερωμένοι και να μην υπάρχουν διαφορές στην αξιολόγηση.

Επιχειρήματα για διακοπή αξιολόγησης: απόφαση του φοιτητή ότι η αξιολόγηση δεν είναι διαφορετική, τότε είναι προφανώς ενθάρρυνση (από τον φοιτητή) με την προηγούμενη αξιολόγηση με τον ίδιο μαθητή.

Το ερώτημα είναι κατά πόσο
είναι σε θέση και έχουν τη
δυνατότητα οι φοιτητές να
αξιολογήσουν τη διδασκαλία?

Η βιβλιογραφία υποστηρίζει ότι οι φοιτητές:

1. μπορεί να επηρεαστούν στην αξιολόγηση περισσότερο από το στυλ παρουσίασης, παρά από το περιεχόμενο
2. μπορεί να δώσουν υψηλότερη αξιολόγηση, αν αναμένουν ότι θα λάβουν υψηλούς βαθμούς
3. μπορεί να δώσουν υψηλότερη αξιολόγηση, αν τους μεταδοθεί η αίσθηση ότι τα αποτελέσματα της αξιολόγησης θα χρησιμοποιηθούν να ληφθούν αποφάσεις προσωπικά για το διδάσκονται (σε σχέση με τη συγκέντρωση πληροφοριών για βελτίωση)
(Braskamp et al., 1984; Marsh, 1984)

Η απάντηση αν οι φοιτητές είναι κατάλληλοι για να αξιολογήσουν είναι:

Όχι σε ότι αφορά

1. Το σχεδιασμό των στόχων, του περιεχομένου, της μεθόδου παράδοσης και αξιολόγησης των μαθημάτων
2. Τον τρόπο εξέτασης του μαθήματος και τη βαθμολόγηση

Ναι σε ότι αφορά την
ποιότητα παράδοσης του
μαθήματος

Πρακτικά βήματα για ενθάρρυνση συμμετοχής φοιτητών

Ο χρόνος αξιολόγησης: το συνήθως είναι γίνεται η αξιολόγηση στο τέλος του εξαμήνου, αλλά αυτό δίνει την αίσθηση ότι οι φοιτητές που κάνουν την αξιολόγηση δεν κερδίζουν τίποτα – εισαγωγή αξιολόγησης και στα μέσα του εξαμήνου

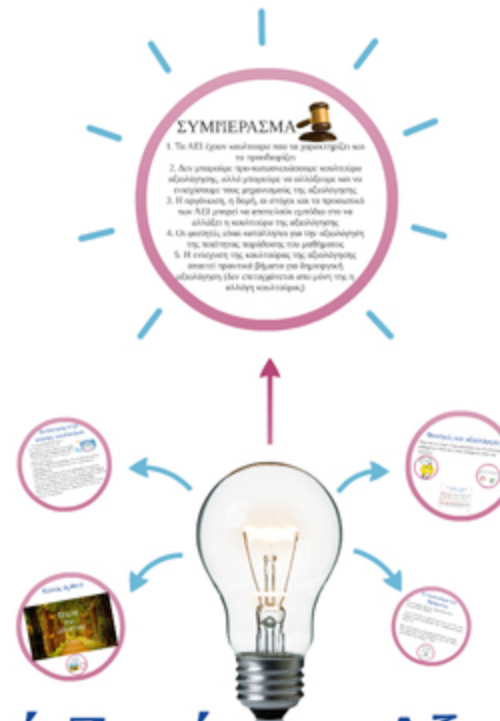
Παρουσίαση των αποτελεσμάτων: powerpoint παρουσίαση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης και τις σκέψεις αλλαγών στη βάση της αξιολόγησης

Ανατροφοδότηση από την αξιολόγηση: να γίνονται δημόσια γνωστές οι στρατηγικοί και σχεδιαζόμενες δράσεις ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης

Ενθάρρυνση για δημιουργική αξιολόγηση: ενημέρωση των φοιτητών ότι η αξιολόγηση δεν είναι δημιουργική, όταν είναι προσωπική επίθεση (ad hominem) με αρνητικά σχόλια αναφορικά με τον διδάσκοντα

Δημιουργική αξιολογηση

1. Συγκεκριμένη: να αποφεύγονται γενικά σχόλια όπως “καταπληκτικό μάθημα” ή “χάλια μάθημα”, αλλά αντίθετα να εξηγεί ο φοιτητής γιατί ένοιωσε θετικά ή αρνητικά (και με παραδείγματα)
2. Ρεαλιστική: για παράδειγμα να καταργηθεί η εξεταστική είναι μη-ρεαλιστικό, αλλά αντίθετα αν υπάρχει πρόβλημα με την αξιολόγηση να εξηγηθεί γιατί
3. Στόχευση στο ζήτημα και όχι στο άτομο: επιθετικά ή προσβλητικά σχόλια δεν λαμβάνονται υπόψη, αλλά αντίθετα η παροχή λεπτομερειών για το πιο είναι το πρόβλημα είναι χρήσιμο
4. Πρόταση λύσεων: αν υπάρχει κάτι που θεωρείται ως προβληματικό ή αρνητικό να παρέχεται και πρόταση πως μπορεί να επιλυθεί ή να βελτιωθεί
5. Σχετικό: αν κάποια ερώτηση δεν αρμόζει ή να δεν είναι σχετική με το μάθημα να μην απαντιέται

Πρακτικά Ζητήματα Αξιολόγησης: Εμπόδια & Ευκαιρίες

Δρ. Στέφανος Μαντζούκας

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

1. Τα ΑΕΙ έχουν κουλтура που τα χαρακτηρίζει και τα προσδιορίζει
2. Δεν μπορούμε προ-κατασκευάσουμε κουλτούρα αξιολόγησης, αλλά μπορούμε να αλλάξουμε και να ενισχύσουμε τους μηχανισμούς της αξιολόγησης
3. Η οργάνωση, η δομή, οι στόχοι και το προσωπικό των ΑΕΙ μπορεί να αποτελούν εμπόδια στο να αλλάξει η κουλτούρα της αξιολόγησης
4. Οι φοιτητές είναι κατάλληλοι για την αξιολόγηση της ποιότητας παράδοσης του μαθήματος
5. Η ενίσχυση της κουλτούρας της αξιολόγησης απαιτεί πρακτικά βήματα για δημιουργική αξιολόγηση (δεν επιτυγχάνεται απο μόνη της η αλλαγή κουλτούρας)

Ευχαριστώ για την προσοχή
και το χρόνο σας

Καλή συνέχεια